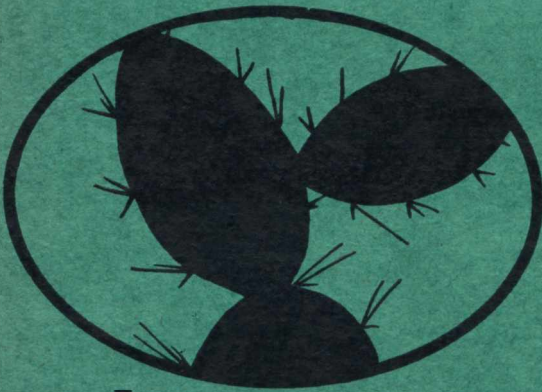

SUCCULENTA

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

Nummer 3

Mei – Juni 1950

Voorzitter: A. F. H. BUINING, „Hohorst”, Hamersveld (Utrecht).

Secretaresse: Mevr. J. GULLEMANS-VAN BERGHEM, Heere-
weg 19, Lisse.

Penningmeester: G. D. DUURSMA „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.),
Postgiro no. 133550.

Redactie: A. J. A. UITEWAAL, Alex. Boersstraat 25hs, Amsterdam.

U weet zeker...

dat al Uw planten het
prachtig doen met

POKON

Thans heeft de Pokonfabriek ook

KORRELMEST

voor de **TUIN**

in praktische strooi-
dozen met tabellen
voor te gebruiken hoe-
veelheden en strooi-
tijden voor verschil-
ende gewassen.

Verpakkingen
van 1 tot 3 kg.

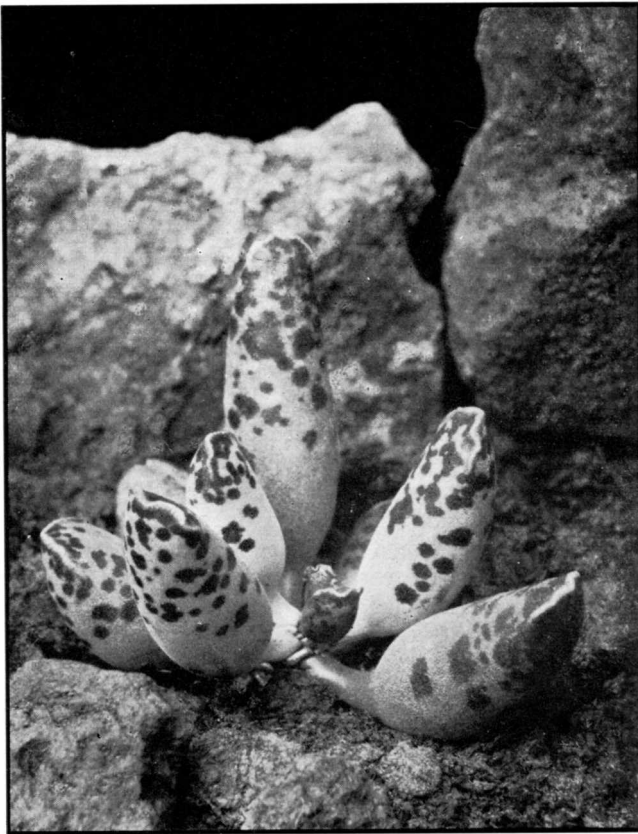

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Adromischus Lem.

door A. J. A. Uitewaal.

Adr. festivus Sm.

(foto: Uitewaal)

EIGENAARDIG, dat wij in de succulentenliteratuur zo weinig over het geslacht *Adromischus* vermeld vinden.¹⁾ Toch treffen we verschillende planten van dit geslacht in onze collecties aan. Veelal zijn dit de meest verspreide soorten, maar sommige liefhebbers bezitten zelfs een kleine, speciale verzameling van dit genus. Met de juiste benaming van deze planten is het

over het algemeen ongunstig gesteld, zelfs de meest bekende zijn dikwijls niet goed op naam.

Sedert enige jaren zijn wij aan dit geslacht meer in het bijzonder onze aandacht gaan schenken, hetgeen tot menige interessante conclusie heeft geleid. De vormenrijkdom van dit geslacht is groot, groter dan men zou denken, doch daarvoor moet men een uitgebreide collectie van deze planten bijeen hebben gezien. De graad van succulentie is soms zo sterk, dat we onwillekeurig geneigd zijn een vergelijking te maken met de zogenaamde „levende steentjes”. Niet alleen in vorm, maar ook van kleur en tekening is *Adromischus* vaak verrassend mooi. Men moet ze evenwel op de juiste manier weten te kweken. Dat is nu juist niet altijd even gemakkelijk, en al is men met hun kweekwijze vertrouwd, dan nog moet men zich op mislukkingen voorbereiden. Onder mislukkingen versta ik niet het feit, dat een bepaald percentage van de planten zou kunnen sneuvelen, maar bedoel ik het verlies van de oorspronkelijke vorm, kleur of groeiwijze. Nu weten we wel, dat bijna alle succulenten in onze streken meer of minder hun oorspronkelijke habitus verliezen, maar dat behoeft nog niet altijd erg storend te zijn. Meestal merken we er ook niet zo veel van, omdat deze veranderingen vaak langzaam en voor ons oog onopvallend plaats vinden; ook omdat wij niet altijd een nieuw importexemplaar ter vergelijking met de cultuurplant tot onze beschikking hebben. Ondervinding heeft mij geleerd, dat de cactussen, bij zorgvuldige kweekwijze, minder sterk aan cultuurinvloed onderhevig zijn dan de andere vetplanten. De reden daarvan mag wel zijn, dat cactussen zich aan ons klimaat beter aanpassen; ze groeien in de zomer en rusten in de winter. Zeer veel Zuid-Afrikaanse succulenten houden evenwel halsstarrig aan de groei- en rustperioden van hun vaderland vast. Dit is ook het geval met het merendeel van *Adromischus*. Ze groeien 's zomers weinig of niet, al giet men ze ook doornat, doch ze bloeien wel. Maar in de nazomer, wanneer helaas de zon zijn meeste kracht begint te verliezen, komt er pas goed leven in, dat niet te stuiten is, ook al krijgen ze geen water meer. Het is duidelijk, dat de planten verzwakken en vervormen; met een geleerd woord étioleren. Dit mag dan ook wel een der voornaamste oorzaken zijn, dat vetplanten over het algemeen moeilijker te kweken zijn dan cactussen. Toch zouden we hun kleurenpracht en vormenrijkdom, wanneer we die eenmaal hebben leren kennen, niet gaarne willen missen. We dienen ze, vooral in de nazomer dus, elk straaltje zon te kunnen geven, dat nog ter beschikking staat, en vooral ook veel frisse lucht.

Alvorens deze inleiding, die reeds enkele conclusies voor de cultuur bevat, te besluiten, zou ik er nog voor willen waarschuwen, geen al te humusrijke grond te gebruiken, die de planten opjaagt, maar een schrale, leemhoudende grondsoort. Halfhoge potten zijn het meest aan te bevelen; we kunnen twee of meer exemplaren in een ruime, lage pot bijeen planten, hetgeen niet alleen fraai is, maar de vochtigheidsgraad in een grote pot is gemakkelijker te regelen bovendien. Met het gieten dienen we spaarzaam te zijn.

Nadrukkelijk moet ik er nog op wijzen, dat cultuurinvloed de studie van deze planten zeer bemoeilijkt en men met genoemde en niet genoemde feiten wel degelijk rekening dient te houden.

Het geslacht *Adromischus* werd door Charles A. Lemaire (1800–1871) in 1852 opgesteld (in *Jardin Fleuriste*, II, 58–61) en van het geslacht *Cotyledon* L. afgesplitst. Het maakt deel uit van de familie der *Crassula-*

ceae, een interessante familie van elkaar dikwijls nauw verwante geslachten van succulente geslachten. Oudere soorten waren nog onder *Cotyledon* vermeld en beschreven, maar ook nadat *Lemaire* het geslacht *Adromischus* had afgescheiden hebben sommige auteurs uit onbekendheid met zijn publicatie, nog verschillende soorten als *Cotyledon* beschreven. Zo hebben *Harvey* en *Sonder* (in *Flora Copensis*, Vol. 2, 1861-62), *Schönland* (in *Rec. of the Albany Museum*, Vol. III, 1915) en *Schönland* en *Baker* (in *Journ. of Bot.* Vol. 40, 1902) de soorten, die tot *Adromischus* behoren in een afzonderlijke sectie bij *Cotyledon* geplaatst. Eerst in 1930 heeft *Berger* (in *Nat. Pflanzenfam.*, Bd 18a) het geslacht *Adromischus* van *Lemaire* opnieuw opgenomen. Nu wij toch de literatuur aan het oplossen zijn, willen wij nog twee publicaties vermelden, waarmede dan tevens de voornaamste literatuur op dit gebied genoemd is. Het meest samenvattend is wel de publicatie van *Dr Karl von Poellnitz* in *Fedde's Repertorium* 48 (1940) p.p. 80-113; het is wel zeer te betreuren dat, als gevolg van diens ontijdige dood, het tweede deel van deze publicatie niet verschenen is. Ten slotte noemen wij het werk van *C. A. Smith* in *Bothalia*, Vol. III (1939) part 4, dat hoofdzakelijk enige nomenclatorische onjuistheden en foutieve interpretaties in een juist daglicht stelt.

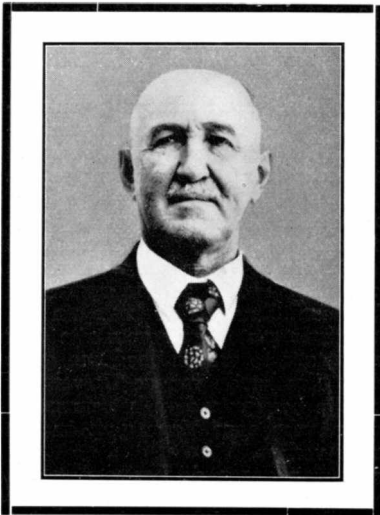
De naam *Adromischus*, onleend aan het Grieks, betekent: met houtige bloemstengel. Inderdaad is dit een kenmerk van de planten van dit geslacht, maar de voornaamste kenmerken moeten we toch zoeken in de bloeiwijze. Wanneer we die vergelijken met *Cotyledon*, dan zijn de voornaamste verschillen: a) de heterotactische bloeiwijze, waarbij de bloemen los, schijnbaar in een aar of aarvormige tros, in feite echter in meer of minder ontwikkelde, veelal los langs de hoofdas geplaatste gevorkte bijschermen (*dichasia*) geplaatst zijn (*Cot.*: in tot min of meer gedrongen, vertakkende, tuilvormige bijschermen of pluimen verenigde bloemen); b) de meestal onduidelijk gesteelde bloemen (*Cot.*: bl. duidelijk gesteelde); c. de opgerichte of \pm afstaande bloemen (*Cot.*: knikkend of hangend); d. de slanke, cilindervormige bloembuis met korte slippen (*Cot.*: bloemen klokvormig, slippen langer).

Terecht heeft *Berger* opgemerkt, dat men bij de karakteriserende kenmerken van de verschillende geslachten der *Crassulaceae* op één enkel technisch detail niet al te veel gewicht moet leggen, maar dat men met enige speelruimte rekening moet houden. Doet men dat niet, dan valt men weer terug in grote verzamelgeslachten.²⁾ *Adromischus Phillipsiae* (*Marl.*) *Poelln.* bijvoorbeeld, heeft hangende bloemen, een kenmerk voor *Cotyledon*, maar de bloemvorm is zo uitgesproken die van *Adromischus*, dat men ze hiertoe rekent.

Ook aan de habitus kunnen we *Adromischus* dikwijls reeds herkennen; het zijn over het algemeen vrij sterk succulente, stamloze of kortstammige planten, veelal met wisselstandige, tamelijk dicht opeen geplaatste bladeren. Niettemin bezitten wij in collecties soorten van *Adromischus* die men naar hun habitus onmiddellijk tot *Cotyledon* zou rekenen.

Toen *Lemaire* het genus *Adromischus* opstelde, nam hij 11 soorten daarin op, waarvan 5 met een vraagteken, daar deze hem onvoldoende bekend waren. Van deze vijf bleek later één onder *Cotyledon* te moeten blijven en een andere een synoniem te zijn; de overige inderdaad tot *Adromischus* gerekend te moeten worden, waarvan *Adr. mammillaris* (*L. f.*) *Lem.*

In memoriam Professor Dr. G. C. Nel.

OP 16 Februari 1950 overleed te Stellenbosch (Zuid-Afrika) op 64 jarige leeftijd Professor Dr. G. C. Nel, hoogleraar in de plantkunde aan de Universiteit aldaar.

Gert Cornelis Nel werd in 1885 te Greytown (Natal) geboren, waar hij zijn eerste schoolonderricht ontving; van 1900 tot 1903 was hij op school te Franshoek en daarna bezocht hij het „Victoria-kollege” te Stellenbosch, waar in 1906 de graad B. A. in de natuurwetenschap aan hem werd toegekend. Vanaf 1907 studeerde hij in Duitsland, nl. eerst in scheikunde aan de Universiteit te Halle, daarna in plantkunde aan de Universiteit te Berlijn-Dahlem, waar hij in Februari 1914 onder de beroemde plantensystematicus Engler de doctorstitel behaalde op een proefschrift over het geslacht *Hypoxis* (Amarillidaceae).

In 1914 keerde Dr. Nel naar Zuid-Afrika terug; hij was eerst aan verschillende scholen (Lindley, Bloemfontein) als leraar in de plantkunde verbonden, tot hij in 1929 te Bloemfontein als lector, kort daarna, nl. in 1921, als professor in de plantkunde aan de Universiteit van Stellenbosch werd benoemd.

Te Stellenbosch voerde hij het Afrikaans in als voertaal, waarin de plantkunde gedoceerd werd. Hij legde de eerste grondslag van de Botanische tuin aan de Universiteit aldaar; deze Botanische tuin werd in de loop der jaren tot ver in het buitenland bekend door zijn verzameling Zuid-Afrikaanse vetplanten.*)

Er zijn vele wetenschappelijke verhandelingen van Nel's hand verschenen. Samen met Dr. C. S. Grobbelaar schreef hij schoolboeken over plantkunde. In Duitse, Amerikaanse, Engelse en Nederlandse vakbladen (o.m. in *Succulenta*) schreef hij wetenschappelijke artikelen over nieuw ontdekte plantensoorten. In *Succulenta* 1939 beschreef hij *Lithops Dorotheae*, in *Succulenta* 1940 *Lithops Venteri* en *Lithops Weberi*. Van hem is afkomstig de bekende monographie over *Lithops*, met 60 gekleurde platen en 120 foto's; hij werkte ongeveer 10 jaar aan de totstandkoming van dit boek! Zijn laatste, soortgelijke werk over het geslacht *Gibbaeum* heeft hij voltooid achtergelaten; het moet echter nog gepubliceerd worden. Prof. Nel was door zijn chemische, zowel als botanische universitaire opleiding niet alleen een uitstekend plantensystematicus, doch ook op het gebied der plantenfysiologie bezat hij grote kennis. Dat Prof. Nel geen kamergeleerde was, doch natuuronderzoeker, blijkt uit het feit, dat hij in 1935 als botanicus deelnam aan de expeditie van Prof. Obst, welke expeditie vanaf Nelspruit en Lourenco Marques dwars door Bechuanaland naar Zuidwest-Afrika trok.

Behalve bovengenoemde, bij velen van ons bekende, monographie „*Lithops*”, verschenen de volgende hoofdwerken van zijn hand:

G. C. Nel: *Genera A Species Fungorum ex. Herb. P. A. van der Bijl*, Stellenbosch (Annale van die Universiteit van Stellenbosch, Jaargang XX, Reeks A, no. 2 (1942).

G. C. Nel: *Species Novae vel minus cognitae: Lithops et Carralluma* (Annale van die Universiteit van Stellenbosch, Jaargang XXI, Reeks A, no. 1 (1943).

G. C. Nel: *Plantkundige Woordeboek, Engels-Afrikaans, Afrikaans-Engels; De Sikkel*, Antwerpen 1949.

Het is niet moeilijk wanneer men de gegevens toegezonden krijgt, een korte levensbeschrijving te geven van een overledene, voor zover het een droge opsomming van zijn opleiding en zijn wetenschappelijk werk betreft. Moeilijker is het, iets te vertellen van de mens Nel, die we slechts uit een geregelde briefwisseling kenden doch met wie we nooit persoonlijk hebben kennis gemaakt.

Wij zijn daarom de heer Herre, curator aan de Botanische tuin van de Universiteit te Stellenbosch zeer dankbaar, dat hij ons voor dit artikel behalve bovenvermelde

gegevens ook het een en ander over de persoonlijkheid van de overledene mededeelde. Zowel lichamelijk als geestelijk was N e l een krachtige figuur; hij was tot aan zijn laatste dag een van de meest werkzame personen aan de Universiteit te Stellenbosch verbonden en hij oefende grote invloed in de Senaat uit. Hij stond, zoals wij zeggen, met beide voeten op de grond en voor filosofische bespiegelingen had hij geen tijd. Deze karaktertrek openbaart zich o.m. in zijn werk „Lithops”, waarin hij zich niet ophoudt met beschouwingen over het ontstaan en de betekenis van mimicry bij Lithops-soorten, doch waarin hij kort en bondig schrijft:

„Waarom bijv. *L. Lesliei* roesbruin is, as dit in die rooierige grond afkomstig van verweerde ysterklip groei en *L. gracilidelineata* weer witagtig is en lijk soos die kwartsklippetjes van by omgewing is 'n onopgeloste raadsel. Wat mij betref, verkies ek om met die Bois-Reymond te s: „ignorabimus” as om allerlei fantastiese verklaringe aan te neem.”

N e l was altijd een oprecht vriend voor de mensen, met wie hij samenwerkte. Weliswaar stak hij zijn mening niet onder stoelen en banken en kon hij op zijn tijd eens kortaf zijn, zijn ja was echter ja en hij hield zich altijd aan zijn eens gegeven woord; dit was mee de oorzaak, dat hij vele trouwe vrienden had. N e l had een opgeruimd karakter en een helder verstand; hij was door en door een „Boer” in de beste zin van het woord en hij wilde ook niets anders zijn; hij koesterde grote liefde voor zijn volk en zijn vaderland Zuid-Afrika. Het is geen wonder, dat zijn te vroege dood een grote leegte achterlaat bij zijn medewerkers aan de afdeling Plantkunde van de Universiteit te Stellenbosch en dat vele personen in Zuid-Afrika zijn heengaan diep betreuren.

Ook voor ons succulenteliefhebbers in Nederland en voor onze Vereniging en ons tijdschrift „Succulenta” betekent zijn dood een groot verlies.

Het standaardwerk „Lithops” zal echter tot in lengte van dagen de herinnering aan deze voortreffelijke botanicus ook in ons land in het leven houden. Naar ik uit goede bron vernam, bestaat er mogelijkheid dat zijn tweede, soortgelijke werk over het geslacht *Gibbaeum* te zijner tijd gepubliceerd zal worden.

Dr. H. W. d. B.

 *) Zie Succulenta 1941: De Botanische tuin te Stellenbosch, door Mia C. Karsten.

Bladvulling.

WIST U, dat een goed succulenteliefhebber strijdbaar en strijdlustig van aard moet zijn? Hij moet altijd tegen iets vechten; 's winters tegen de koude en 's zomers tegen de hitte en negen maanden van het jaar tegen lekwater. In de stad tegen buurjongens, die met steentjes of met ballen gooien en nog veel meer tegen buurkatten die een warm hoekje in de kas opzoeken; wil men ze weggagen dan wordt het lieve poesje een nijdig beest en veroorzaakt schade aan de planten.

Buiten woedt een bijna onafgebroken strijd tegen mieren en muizen. Mieren slepen het zaad weg dat veel beter aan het Clichéfonds ten goede was gekomen, en ze halen de aarde uit de potten, ze leggen hun eieren tegen de wortels aan. Het mierenzuur veroorzaakt vlekken en zelfs rotte plekken aan de wortels. Vooral planten met een penwortel hebben hiervan te lijden, mieren maken rommel en ze geven veel werk als men ze verjagen wil.

Muizen kunnen een ramp te weeg brengen, in een nacht tientallen zaailingen kapot knagen of het hart uit een mooie plant wegvreten. Schimmel kan in het tablet optreden en dan moet de aarde in het tablet ververst worden. Algengroei vormt zich in de vochtige warme zaadbakjes en doodt de jonge zaailingen. Over spint, wolluis, bladluis, dopluis en wortelluis moeten we zwijgen, want anders zou deze ontboezeming geen bladvulling meer zijn.

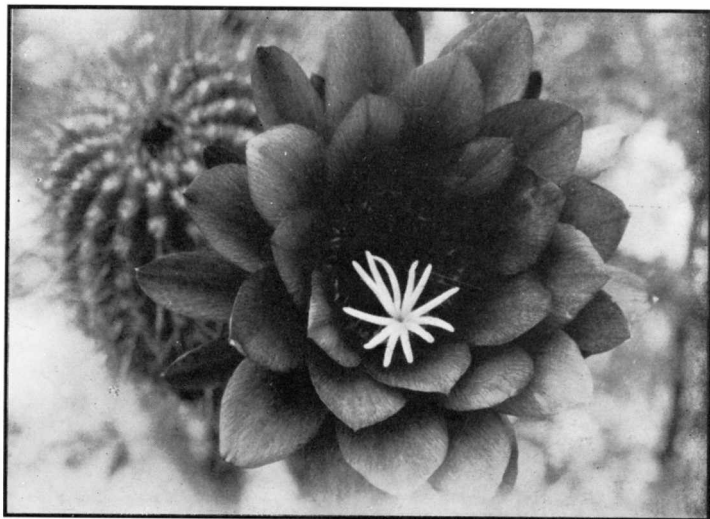
EEN VREEMD GEVAL.

Gebruiken we wel steeds de juiste schrijfwijze van het meervoud van „doorn”? „Doorns” kwam ik, toen ik zelf begon te twijfelen, in geen enkel Nederlands woordenboek tegen; toch is dit in Succulenta de meest voorkomende schrijfwijze. Woordenboeken geven doorn — doornen, of doren — dorens. Is „doorns” dus fout? Willen taalgeleerden of andere deskundigen zo goed zijn hun mening aan de redactie mede te delen?

Naar het Famatinamassief.

II.

Door Ernesto Vatter.

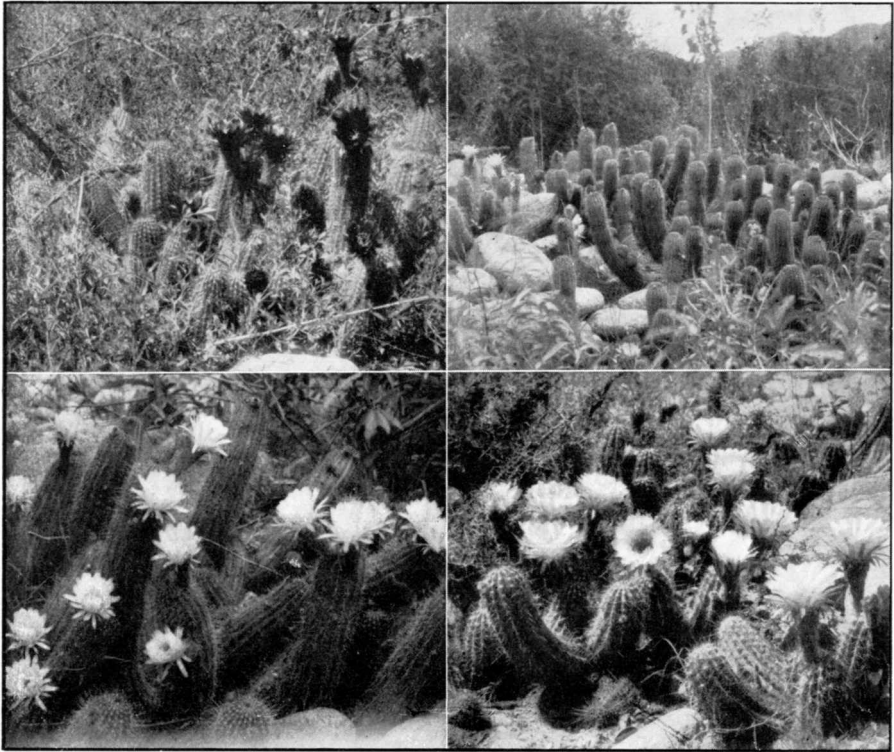

Bloedrode bloem van *Cer. candicans*.

HOEWEL ik dus geen geluk had met het opsporen van *Echinopsis famatimensis* was de steile klauterpartij door de doornige wildernis toch niet vergeefs geweest. Integendeel, enkele zeer interessante vondsten werden gedaan. In deze omgeving ontdekte ik de prachtige, overdag bloeiende, bonte *Trichocereus* Vatter nr. 15, groeiende tussen doornige struiken. Wie kan mijn verbazing beschrijven, toen ik onverwachts op een morgen een hele groep van deze prachtige planten vond, bezet met enorm grote rode bloemen. Tot mijn verrassing vond ik nog meer van dergelijke groepen op korte afstand van elkaar met gele, oranje, witte en leemkleurige bloemen. Reusachtige grote *Trichocereus Terscheckii* houden de wacht bij de ingang van de vindplaatsen van deze planten, afgewisseld door grote groepen *Trichocereus candicans*. Bij nadere beschouwing van de *candicans*, wier groeiwijze mij zo zeer doet denken aan Vatter nr. 15, kan ik mij niet uit het hoofd zetten, dat hier een parallel met Vatter nr. 15 mogelijk is; dit zal althans grondig onderzocht moeten worden. Verrassingen zijn in het rijk van de cactussen aan de orde van de dag. Vooral in Zuid-Amerika komt dit dikwijls voor en juist op momenten dat men het allerminst verwacht. De gedachte aan deze bontgekleurde Vatter nr. 15 liet mij niet met rust, zodat ik overal in alle verborgen hoeken en tussen de struiken zocht. (Zowel in de bloemen als in de bedoorning variëren deze cactussen sterk van kleur. Vert.). Mijn vermoeden, dat er ook bontgekleurde *Trichocereus candicans* te vinden zouden zijn, zou ten slotte toch bevestigd worden. Maar deze zeer zeldzame en kostbare vondst zou mij eerst twee jaren later beschoren zijn.

Weer bevond ik mij toen, na afwezigheid van enige jaren, in het Famatinagebied, mijn Indio-vrienden bezoekend, echter in hoofdzaak om planten en zaden te verzamelen. Vanouds bekende groeiplaatsen werden weer opgezocht. Ook kon ik ditmaal goede zaden verzamelen van Vatter nr. 15. Al zoekende viel mijn oog toevallig op een aantal rode plekken tussen zeer dicht struikgewas. Na enige vergeefse pogingen om al kruipend en klimmend door de struiken heen te dringen, ontdekte ik een geitenpad. Voorzichtig kruipend bereikte ik daarlangs ten slotte de rode plekken, in de veronderstelling er een prachtig bloeiend exemplaar van Vatter nr. 15 te vinden. Tot mijn grote verrassing bleek het echter de zo lang gezochte en verwachte roodbloeiende *candicans* te zijn, een vergissing was absoluut uitgesloten. Tot op heden is het echter

bij dit ene exemplaar gebleven. Later ontdekte ik na langdurig zoeken, geheel buiten het eigenlijke groeigebied, heel eenzaam en verlaten tussen dicht struikgewas in zuivere zandgrond, een prachtige geelbloeiende variëteit van *Trichocereus candicans*. De bloemen van deze eveneens overdag bloeiende soort zijn groter dan de roodbloeiende variëteit en diep citroengeel van kleur. Op een met laag struikgewas bedekte bergrug vond ik nog een geelbloeiende *candicans*, die echter in grootte en bedoening afweek van de eerste, waarschijnlijk doordat zij op de rotsbodem groeide. Geheel toevallig

Boven: links *Cer. Vatter 15* met rode bloemen; rechts een groep *Cer. Vatter 15* op de natuurlijke groeiplaats. Onder: links *Cer. Vatter 15* met gele bloemen, 12 cm diam.; rechts *Cer. candicans* met gele bloemen.

vond ik ook nog een seringkleurige variëteit van *candicans*, die echter niet gemakkelijk bloeit en doet denken aan de variëteit *gladius* van *candicans*. Ook vond ik in deze omgeving een prachtige *Cereus coerulescens*, 3 meter hoog en meer dan 10 cm dik en mooie grote exemplaren van *Opuntia diademata* en *Gymnocalycium guanchinense*.

Een andere keer ondernam ik op een vroege, stralende morgen een lange tocht in het Famatinagebied, doch vond slechts enkele kogel-*Opuntia*'s met roodbruine en een *Airampoa* met roodviolette bloemen. Ook vond ik een *Echinopsis* (*Pseudolobivia*?) die tot op heden nog niet bloeide, maar wel een nieuwe soort schijnt te zijn. Weldra belandden wij te midden van rechtop stijgende kale bergen en bereikten El Ultimo Puesto, de hoogste vooruitgeschoven nederzetting in de bergwildernis. (Terwijl we bezig waren een kleine hoogte te bestijgen, werd het plotseling donker en vielen er enige zeer zware regendruppels. De bergbewoners lachten, „no es nada”, „slechts een kleine zomerregen”. Maar zeer snel werd het pikdonker en het volgende ogenblik stroomde de regen als een watervloed, nee als een zee, uit de gitzwarte hemel naar beneden. Men kon geen 5 meter voor zich uit zien. Er ontlastte zich een tropisch onweer in deze bergwildernis zoals ik nog nooit meegemaakt had. Vanuit de intens don-

kere hemel flitsten de krakende bliksemstralen en een onbegrijpelijke massa regen stroomde met oorverdovend gedonder en geraas naar beneden, alsof de grote bergen tegen elkaar aanstootten. Het was een razen en brullen en kraken van de losgekomen natuurkrachten; grote rots- en grondlawines kwamen met donderend geweld naar beneden en stortten zich met enorme hoeveelheden water in de overstromende dalen, in woeste vaart rotsen, bomen, cactussen, vee en alles wat haar in de weg kwam, meesleurend. Het was een angstwekkend, adembenemend, prachtig schouwspel, deze schuimende en bruisende watermassa's het dal in te zien storten.

Eindelijk na uren lang wachten konden wij het wagen met onze dieren de terugtocht te aanvaarden. Met loshangende teugels, de paarden vinden zelf de weg, kwamen we eindelijk 's nachts om 1 uur, half bevroren van de ijzige koude, in de gastvrije woning van onze vrienden aan.

De volgende morgen bood ons een prachtig, onvergetelijk schouwspel. Het Famatina-gebergte was gedurende de nacht geheel met sneeuw bedekt en rees verblindend wit op vanuit het diepblauwe tropische landschap. Iemand die dit niet met eigen ogen heeft aanschouwd, kan zich van deze onbeschrijflijke schoonheid geen voorstelling maken. De mens voelt zich dan een heel klein, nietig wezen.

Vert. A. F. H. Buining.

(foto's v. d. schrijver).

De conferentie op de Grasheuvel.

DE conferentie op de Grasheuvel te Amersfoort is uitnemend geslaagd. Ongeveer 25 leden van de vereniging waren aanwezig en gedurende beide dagen heeft men van gedachten kunnen wisselen over het wel en wee van onze liefhebberij. Zo enthousiast waren de deelnemers, dat op het einde van deze bijeenkomst met algemene stemmen besloten werd, een volgende conferentie te houden in het najaar en wel op 14 en 15 October 1950.

De Grasheuvel is dan ook bij uitnemendheid geschikt voor een dergelijke bijeenkomst. Een ruim en modern gebouwde villa, omgeven door prachtig natuurschoon, gaf de leden, vooral de uit de grote steden komende deelnemers, een dusdanig vakantiegevoel, dat allen met veel genoegen op deze prettige dagen zullen terugzien.

Zaterdagmiddag vier uur druppelden de bezoekers binnen, hartelijk welkom geheten door de voorzitter, de heer Buining. Het was een gezellig weerzien, tijdens het thee-uurtje, van vele bekenden en een hartelijke begroeting met de onbekenden. Van heinde en verre was men gekomen. Zwolle, Nijmegen, Vlaardingen, Eindhoven, Amsterdam, Den Haag en nog vele andere plaatsen waren vertegenwoordigd.

Na een uitnemende broodmaaltijd te hebben genuttigd, begon de heer Uitewaal om zeven uur als eerste spreker zijn voordracht over de Aloinae. Wij wisten reeds, dat onze redacteur zich in deze plantengroep heeft gespecialiseerd, doch deze voordracht was zo goed voorbereid, zo in de puntjes verzorgd, werd met zoveel kennis van zaken en enthousiasme voorgedragen, dat iedereen met stille aandacht van deze bijzondere lezing heeft genoten. Het zou ons te ver voeren in de finesses te treden, waarom wij ons moeten bepalen tot de hoofdpunten der voordracht, ten eerste de geschiedkundige aantekeningen over de Aloinae vanaf het einde der 17de eeuw tot op heden; ten tweede de problemen der systematiek; ten derde de bloem en de bloeiwijze.

De tweede spreker van deze avond, de heer Buining, besprak de *Gymnocalycium*s. Een soortenrijk geslacht met vele hybriden, waarin spreker ons wegwijs trachtte te maken en talrijke punten opnoemde die dienen bij het determineren van de bloem en nodig zijn bij een soortbepaling. Vele notities werden gemaakt en het was reeds laat geworden, toen onze voorzitter zijn interessante voordracht beëindigde, waarna men zich ter ruste begaf.

De volgende dag was het vroeg dag voor de deelnemers. Na het gezamenlijk ontbijt werd gedeeltelijk te voet en met de auto een bezoek gebracht aan de verzameling van de voorzitter. Prachtige planten hebben we gezien en heerlijke koffie gedronken bij Mevrouw Buining.

Na weer teruggekeerd te zijn voor de warme maaltijd werd de namiddag besteed aan de voortgezette voordracht van de heer Buining. Ditmaal werden de *Rebutia*'s en *Lobivia*'s behandeld, plantengeslachten, waarin onze voorzitter bij uitstek belang stelt,

en waarvan wij veel geleerd hebben. Na een hartelijk applaus werd de conferentie om half vijf gesloten door de voorzitter.

De heer B u i n i n g heeft een goed idee gehad, toen hij het initiatief nam voor het houden van een dergelijke bijeenkomst. De gezellige en uitstekend verzorgde maaltijden, de gesprekken tijdens het thee-uurtje, de goede en leerzame voordrachten, dit alles heeft een gevoel van saamhorigheid doen ontstaan, zoals in de vroegere Succulenta-jaren nog niet is voorgekomen. Wij kunnen dan ook de leden, die deze bijeenkomst niet hebben bijgewoond, zeer aanbevelen, zich thans reeds op te geven voor de najaarsbijeenkomst, daar wij ervan overtuigd zijn, dat zij daarvan geen spijt zullen hebben.

SECRETARESSE.

Uit de praktijk

HET verdient aanbeveling in de maanden Mei en Juni nog voorzichtig te zijn met de watergift. Houdt Uw planten niet doorlopend nat, doch slechts matig vochtig. In Mei en ook nog in Juni kunnen de nachten soms zeer koud zijn. Te natte planten hebben het dan niet naar hun zin. Giet Uw planten op zonnige dagen 's morgens met water op kastemperatuur. Geef hen alleen wat meer water, indien de Bilt voor de eerste dagen zonnig, mild voorjaarsweer voorspelt. Dek gedurende de maand Mei des nachts Uw kas, ook wanneer dit 's avonds niet noodzakelijk lijkt. In enkele uren tijds kan het weer geheel van karakter veranderen en de temperatuur tot beneden het vriespunt dalen. Indien het weer gunstig is kan men omstreeks half Mei zaaien zonder bodemverwarming. Stel de zaaiërij uit, wacht tot Juni, indien niet voor enige dagen mooi zonnig weer wordt voorspeld. Het gelukken van een zaaïsel zonder bodemverwarming hangt voor een belangrijk gedeelte af van de weersomstandigheden. Goed zaad zal uitstekend opkomen, indien het een dag of tien mooi weer treft. Zorg dat Uw test „zaaïklaar” staat, zodat U terstond kunt zaaien, zodra de weerberichten gunstig luiden.

Voor het zaaien gebruike men slechts twee grondsoorten, n.l. zeer oude goed verteerde bladaarde en scherp (rivier) zand. Beide grondsoorten worden ieder afzonderlijk door horreagaas uiterst fijn gezeefd. In de bladaarde mogen zich daarna geen onverteerde stukjes hout, blad, e.d. meer bevinden. Het gezeefde rivierzand wordt in een emmer zo lang gewassen tot er tenslotte na roering schoon water op blijft staan. Voor het zaaien worden gelijke delen bladgrond en zand vermengd. Houtskool, kalk of slakkenmeel worden derhalve niet toegevoegd.

Men zaaie bij voorkeur in vierkante testen met een vlakke bodem waarbij de randen niet hoger liggen dan het midden van de bak. In testen met van de bodem schuin naar boven uitlopende of ronde randen is het binnenvak steeds belangrijk vochtiger dan de kant langs de rand, welke altijd snel opdroogt. Komvormige schalen zijn derhalve ongeschikt.

Men dient de zaaïtest goed te draineren door op de goed open gemaakte afvoergaatjes potscherven te leggen met de bolle kant naar boven, en daarna de gehele bodem te bedekken met een laagje fijne gewassen grind of sintelcokes ter dikte van $\pm 1\frac{1}{2}$ cm. De test wordt tot ongeveer een halve cm beneden de rand gevuld met zaaigrond, welke met een plankje of een doosje gelijkmatig wordt aangedrukt. Men plaatst haar daarna tot de helft in een bak met water en laat dit optrekken tot de gehele aarde-oppervlakte vochtig is. Tenslotte laat men de test uitlekken en daarna kan men gaan zaaien. De waterafvoer moet dermate verzorgd zijn en de samenstelling van de zaaïarde zodanig, dat het overtollige water terstond wegvloeit.

Het is gewenst uitsluitend aan elkander verwante soorten in één test te zaaien, derhalve geen cactuszaden bij Mesemzaad, doch ook geen Opuntiazaden bij Mammillaria's, e.d. Indien men dit wel doet, zal men ervaren, dat de ene soort reeds lang is opgekomen en dus een andere verzorging behoeft als van de andere soorten nog niets te zien is. Opuntiazaden liggen soms maanden eer zij ontkiemen, terwijl Frailea's na 3 of 4 dagen reeds opkomen. Er zijn nog andere bezwaren. Mesems en andere vetplanten en ook enkele cactussoorten, bijv. Astrophytums, verdragen terstond na de ontkieming geen gespannen lucht, andere cactussen hebben daaraan juist behoefte. Het ene zaad verlangt meer vocht dan het andere. Zaden met een harde huid, zoals Opuntia's, moeten vochtiger worden gehouden dan de soorten met een zachte bast (Astrophytums en Mam-

millaria's). Zaden van aan elkander verwante soorten, bijv. Lithops, kan men wel in één test zaaien. Men verdeelt dan de beschikbare ruimte door er reepjes glas in te plaatsen, welke men tevoren heeft gekookt of op een andere wijze steriel gemaakt.

De zadenlijst wordt nauwkeurig genummerd. Tijdens het zaaien wordt een reepje van aluminium of iets dergelijks waarop het zaadlijstnummer is aangebracht, geplaatst in het vakje waarin het betreffende zaad zal worden gezaaid. Indien men later zijn goed bewaarde lijst met de nummers van de opgekomen zaden vergelijkt, weet men nauwkeurig, welke soorten zijn opgekomen.

Voor beginningen verdient het aanbeveling niet al te dicht te zaaien, zodat men niet spoedig behoeft te verspenen. De zaailingen kunnen, enige weken ouder geworden, vrij wat meer verdragen. De zaden worden zo gelijkmatig mogelijk verdeeld over het te bezaaien oppervlak, de fijne zaait men tussen vinger en duim, de grovere geeft men een plaatsje met een pincet. Zodra het zaad is uitgestrooid, bedekt men dit met een laagje aarde ter dikte van het zaad. Niet dikker! Dit betekent, dat men zeer fijne zaden bloot laat liggen. Zodra alle zaden, voor zover nodig, zijn bedekt, strijke men, teneinde algenvorming zoveel mogelijk te voorkomen, de aarde niet glad, doch late het oppervlak ruw. Over de test legt men een dekrut en zet haar daarna op een warm plaatsje. Teneinde verbranding van de opkomende plantjes te voorkomen, is het noodzakelijk, dat men over de ruit een vel zeer dun wit papier legt.

Eens om de 4 of 5 dagen — dit is uiteraard afhankelijk van het weer — dient men de test tot de helft te plaatsen in een bak water met een temperatuur tussen de 15 en 20 gr. Gieten is uit den boze! De zaden komen er door bloot te liggen, de algenvorming wordt er door bevorderd en de grond slaat dicht en wordt te hard.

Uiteraard is het mogelijk iedere soort afzonderlijk te zaaien in een klein potje. Men passe dan voor ieder potje de hiervoor beschreven draineringsmaatregelen toe, vult dit met aarde, laat water optrekken, zaait en bedekt het zaad en graaft de potjes in een kist met natte turfmoel, welke men tenslotte afdekt met een ruit en een vel dun wit papier. Deze methode geeft het voordeel, dat men iedere opgekomen soort naar wens kan behandelen, door het betreffende potje uit de kist te nemen en de opengekomen ruimte met turfmoel aan te vullen. 's Morgens en 's avonds dient men het condenswater van de dekrut te vegen. Zodra de zaden ontkiemd zijn, geve men lucht door onder de dekrut een houtje te leggen. Geleidelijk kan men de ruit geheel verwijderen. De jonge plantjes moet men langzamerhand aan de zon wennen. Het dekpapier wordt derhalve niet ineens verwijderd doch geleidelijk.

Soms kan men tot de onaangename ontdekking komen, dat op een bepaalde plaats plotseling plantjes wegvallen. 's Morgens zag de gehele test er nog schitterend uit en 's avonds ziet men op een bepaald punt wat verslijmde plantjes en er om heen een kringetje min of meer glazige exemplartaatjes. Indien niet terstond wordt ingegrepen is in een of twee dagen tijds het gehele zaaisel verloren. Het is n.l. aangetast door een kwaadaardige schimmel, een op levende stoffen parasiterende zwam. Rekening houdend met de mogelijkheid, dat ook de plantjes in de directe omgeving, zelfs al zien zij er goed uit, door die schimmel zijn aangetast, verwijdere men het aangetaste plekje royaal, door dit met een lepel uit te scheppen. Doe dit voorzichtig, opdat geen besmette aarde valt op de omringende plantjes. Het in het zaaisel gemaakte gat wordt aangevuld met heet rivierzand en daarna wordt de gehele test drie maal om de andere dag royaal bespoten met een oplossing van chinisol 1 op 1000, d.w.z. 1 gram op 1 l. water of wel tot halverhoogte in deze vloeistof gezet. Indien chinisol niet verkrijgbaar is, kan men met hetzelfde gevolg gebruik maken van Superol. Een ander euvel is het optreden van algen, het z.g. groen, dat als het ware vliezige zoden vormt, waaronder de jonge zaailingen verstikken. Men kan de jonge zaailingen verspenen, doch heel vaak ziet men het nieuw beplante bakje opnieuw onder de algen geraken, doordat de jonge plantjes er bij het verzetten iets van hebben medegekregen. Het optreden van algen en schimmels — beide zijn Cryptogamen of sporeplanten, net als varens en zwammen — kan men voor een belangrijk gedeelte voorkomen door zuivere aarde te gebruiken en deze te stomen of te verhitten tot 50 gr., of de aarde in een pan min of meer te koken. Bij de kwekers vindt het steriliseren van zaai en pikeeraarde meer en meer ingang. Men brengt daartoe thans speciaal voor dit doel geconstrueerde keteltjes in de handel. In de practijk blijkt, dat de bacteriënwerking, welke door de verhitting verloren ging, zich snel herstelt.

Soms dragen de zaden schimmelsporen. Vooral vliezige zaden en zaden van *Astrophytum* zijn vaak besmet. Men kan ze ontsmetten door ze gedurende een kwartier op een schoteltje lauw water te leggen en ze daarna tussen de vingers te wassen. Men giet het schoteltje daarna voorzichtig leeg op een wit lapje, schuift de dan goed zichtbare zaden

met een pincet op een ander droog lapje en slaat dit dubbel. De zaden zijn na deze bewerking min of meer droog en voor gebruik gereed. Men kan zaden eveneens ontsmetten door ze gedurende enkele uren in een lichtroze gekleurde oplossing te laten staan van permangaankali of in een salicyloplossing 1 op 1000, dus 1 gram op 1 liter water. De salicyl wordt eerst opgelost in alcohol (een weinig jenever of eau de cologne). Brandspiritus is ongeschikt. De blauwe kleurstof bevordert de schimmelwoekering.

In de maanden Jan. en Febr. toonde ons lid, de heer M. C a t o r, Pieter Baststraat 20 te Amsterdam, werkzaam aan de Hortus Botanicus, zich „Succulentavriend nr. 1” door de meeste nieuwe leden aan te brengen. Naast de mooie plantjes, welke hem inmiddels reeds werden toegezonden, verdient hij hulde en dank voor zijn activiteit.

Teneinde de uitslag van de ledenwedstrijd zo zuiver mogelijk te kunnen vaststellen is het gewenst, dat de secretarissen der kringen bij opgave van leden steeds vermelden wie het nieuwe lid won. Het Hoofdbestuur rekent op aller medewerking.

Aan de verschillende kringen wordt een prachtige gelegenheid geboden in de maand Januari van het volgend jaar een gratis verloting te organiseren. Een der leden van de vereniging stelt n.l. 20 plantjes — waaronder zeer gezochte — beschikbaar voor de kring, welke zich naar verhouding tot zijn ledental op 31 December l.l. gedurende dit jaar het meest uitbreidt. Zorg, dat dit buitenkansje Uw afdeling niet ontgaat! Win een nieuw lid! Bezorg Uw kring een feestelijke bijeenkomst! U dingt dan bovendien nog mede in de persoonlijke wedstrijd. Het is de moeite waard een prijs te winnen! Een uitbreiding van Uw verzameling met waarlijk mooie plantjes behoeft U slechts enige moeite te kosten.

P. F. D i e m e l.

Kalanchoe tomentosa Bak.

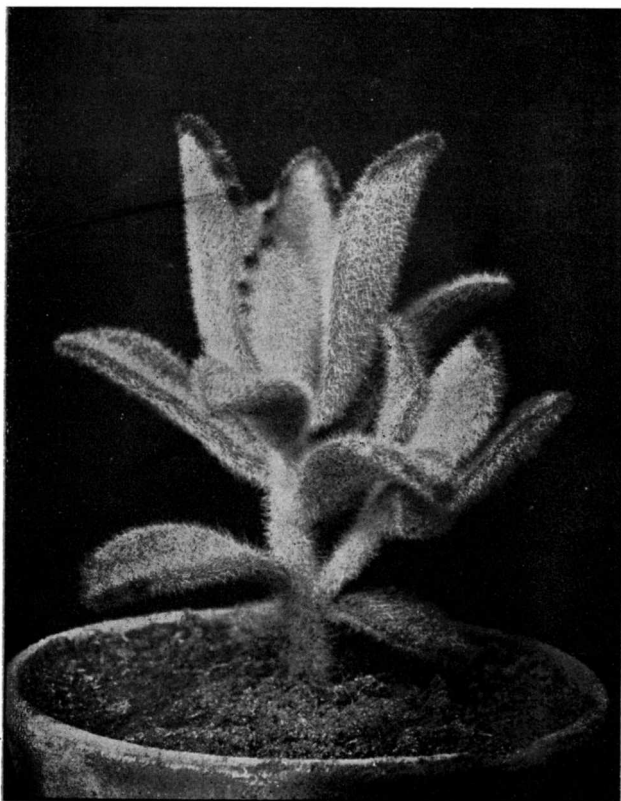
door A. J. A. U i t e w a a l.

ZONDER twijfel behoort bovengenoemde soort tot de fraaiste succulente planten. Ik ben mij er wel van bewust hier een stereotiep voorkomende uitdrukking van lof te gebruiken, maar iedereen die met deze plant kennis maakt zal het met mij eens zijn. Als bewijs hiervoor mag dienen, dat *Kal. tomentosa* in betrekkelijk korte tijd in Amerika tot een der meest begeerde, meest verspreide succulente planten is gaan behoren, die in vrijwel elke catalogus van bloemisten te vinden is. Het is dus wel merkwaardig dat ze, bij mijn weten, in onze verzamelingen niet vertegenwoordigd is, tenzij van stek van een door mij geïntroduceerde plant. De heer D u r s m a meende dat ze vroeger in groot aantal in onze collecties voorkwam, althans een *Kalanchoe* van deze naam. Op mijn aanvraag ontving ik een plant die *Kalanchoe pubescens* Bak. bleek te zijn, waarvan in het Franse tijdschrift „Cactus”, 1948, p. 25 een uitvoerige beschrijving, benevens foto's voorkomen. Deze plant is ook behaard, maar de beharing is heel anders; plant en bladeren zijn ook veel groter en anders gevormd, de laatste bovendien lang gesteeld, kortom: er zijn tussen beide soorten hemelsbrede verschillen.

Een zeer geslaagde foto — door J. R. B r o w n — van een prachtig exemplaar van *Kal. tomentosa* geeft het Amerikaanse Cact. and Succ. Journal 1939, pag. 163; door deze foto bleef de plant in mijn herinnering. Toen Mr R o a n en ik in '47 de schitterende plantencollectie van de heer G r a n t, in Cleethorpes, nabij Grimsby aan de Engelse Oostkust, bezochten (zie ook „Succ.” '47, p. 74) herkende ik daar onmiddellijk enkele exemplaren van deze soort, waarvan ik er een present kreeg.

Hoewel deze soort — vooral in Amerika — algemeen bekend is en ook al veelvuldig is afgebeeld, kon ik er nergens een uitvoerige beschrijving van

vinden, zelfs geen aanwijzing waar de oorspronkelijke diagnose gepubliceerd is. De Index-Kewensis bracht uitkomst. *Kalanchoe tomentosa* werd voor de eerste maal beschreven door J. G. Baker in Journal of Botany, Vol. XX (1882) p. 110. De beschrijving van de bloeiwijze is uitvoerig, die van de plant zelf daartegen zeer kort, n.l.: „Overblijvende succulente plant,

Kal. tomentosa Bak.

(foto: Uitewaal).

dicht bezet met korte, bruine, uitstaande haren. Bladeren niet gezien." Dat de auteur geen bladeren heeft gezien kan oorzaak van verwarring zijn geweest; de plant heeft zilverachtig wit gekleurde haren die aan de toppen van de bladeren bruin zijn. De auteur heeft de plant bepaald beschreven naar enkele notities van de vinder, de bloeiwijze naar bloemmateriaal te Kew omstreeks 1880 ontvangen van Baron (No. 247!)*

Door middel van de Humber-Swingle Madagascarexpeditie in 1928 zijn vele mooie planten van dit enorm grote eiland ingevoerd, waarvan *Kal. tomentosa* zeker een der mooiste aanwinsten is.

Bladeren en stammen van de spoedig vertakkende plant zijn dicht bezet met korte, viltige, zilverachtig gekleurde haren. De meest smal omgekeerd-eivormige, gespitste bladeren zijn aan de randen naar de top meestal tandachtig gekerfd. Op deze tandvormige verhevenheden zijn de haren niet zilverachtig maar licht kastanje- tot donker chocoladebruin van kleur en

vloeien aan de top van het blad meestal tot een korte, bruin gekleurde zoom ineen. Vanwege haar merkwaardige tekening kreeg ze de volksnaam „Panda-Kalanchoe”; de panda is een typisch soort gevlekte beer, een lichte kop met vaak donkere vlekken om de ogen en donker gekleurde oren. Berger (in Nat. Pflanz. Bd. 18a, 1930, p. 405) plaatst haar in de sectie *Stellatopilosae*; de planten van deze groep bezitten haren die vertakt zijn. Met een goede loupe is die vertakking van de haren, iets boven hun basis, bij *Kal. tomentosa* duidelijk te zien. Vermelden we nog dat tot deze groep ook behoort *Kal. beharensis*, een reus onder de Crassulaceae, voor bezitters van een hoge kas een prachtplant om te kweken; wij vertellen U daar later meer van.

De bloeiwijze van *Kal. tomentosa* is vrij onaanzienlijk. Evenals de plant is deze in vele onderdelen, bloemstengel, kelk en kroon, behaard. Een afbeelding, door Haseltón, van een bloeiend exemplaar, benevens een close-up van de bloemen geeft het Amerikaanse tijdschrift Vol. XVII, 1945, op pag. 35.

Deze soort is voorbestemd niet alleen spoedig haar weg bij de liefhebbers te vinden, doch ook in de handel. De vermeerdering geschiedt namelijk gemakkelijk, het vlugst uit bladstek. Wanneer we de bladeren enkele niet al te diepe en niet al te lange insnijdingen geven, kunnen zich uit deze inkepingen bovendien nog plantjes ontwikkelen. In de bloemisterij wordt deze wijze van vermeerdering wel meer toegepast, o.a. bij *Bladbegonia*'s.

Kal. tomentosa is overigens een gemakkelijk te kweken plant. De samenstelling van de aarde stelt geen aparte eisen, de gebruikelijke samenstelling is wel de beste. Forceer echter de plant niet, geef dus geen al te voedzame grond; aarde die rijkelijk leem of goed doorvroren klei bevat verdient de voorkeur, waarbij we er vooral voor moeten zorgen dat de grond goed poreus blijft. Ons doel moet er niet op gericht zijn deze plant zo snel mogelijk, maar zo mooi mogelijk te kweken; ze groeit uit zich zelf al vlug genoeg. Dan behoudt ze ook beter haar gedrongen vorm en de dichte beharing. Bij een geforceerde groeiwijze verlopen de tandvormige inkervingen aan de bladertopen en boet deze fraaie soort veel van haar karakterstieke tekening in.

*) R. Baron was een Engels missionaris, die enige tijd verblijf hield in Fianarantsoa, de hoofdplaats van de provincie Betsileo (Centraal-Madagascar), in welke provincie hij deze zending plantenmateriaal (ca. 300 nummers) verzameld had.

„Uit de Cactuswereld”

Met leedwezen vermelden wij het overlijden van de heer G. W. v. d. Bundt, een van onze meest actieve buitenlandse leden, die onze vereniging zeer genegen was en die van deze vriendelijke gezindheid meermalen blijk heeft gegeven. Geboren te Apeldoorn, vestigde hij zich in Antioch, Californië, waar hij door zijn werklust, zijn arbeidzaamheid, zijn behulpzaamheid en grote belangstelling voor zaken van algemeen belang tot de zeer gewaardeerde inwoners behoorde.

Hij was de ziel van de Oakland Cactus Society en onvermoeid bij het in orde brengen van de jaarlijkse tentoonstelling van deze club. Hij bezat meer dan 500 verschillende cactussoorten.

Hij was aangesteld als medewerker aan de weerberichtendienst; hij deed dit werk onbezoldigd omdat hij iets doen wilde voor de regering van zijn tweede vaderland. Hij las Succulenta graag, omdat hij daardoor zijn Hollands onderhield en omdat hij een levendige belangstelling had voor succu-

lenten. Zij, die het voorrecht hadden de heer v. d. B u n d t, deze vriendelijke, opgewekte Hollandse Amerikaan te kennen — al was het maar per brief — zullen hem zeer missen.

* * *

De firma W. J. v a n K e m p e n, Drie-huizerweg 327 te Nijmegen zond ons haar vrij uitgebreide soortenlijst van cactussen e.a. vetplanten. Het aangeboden sortiment stelt de beginnende liefhebber in staat een fraaie collectie succulente planten op te bouwen terwijl het de meer gevorderde ongetwijfeld gelegenheid biedt zijn verzameling uit te breiden.

* * *

Hoe verpot ik grote, zware planten?

Mevrouw W u r t z, die al eens meer blijk gaf van vindingrijkheid bij de behandeling van haar succulenten, heeft een goede methode bedacht voor het verpotten van grote, zware cactussen en Euphorbia's, planten, die bij het verpotten met één hand niet op hun plaats te houden zijn en die met hun stekels hun ongenoegen over de verhuizing te kennen geven.

Over de waslijn of over de lijn van de kloppaal hangt Mevr. W. een flink touw met een strop, natuurlijk alleen met goede bedoelingen, en plaatst de plant, die verpot moet worden daaronder. Dan wikkelt ze de plant — niet de pot — in een stevig stuk pakpapier, doet de strop daaromheen en hijst de plant met de pot iets omhoog. Het touw wordt aan de paal vastgebonden en nu heeft men beide handen vrij om het werk te beginnen met een plant die in de lucht hangt.

Eerst wordt de pot weggenomen, als die niet meewerkt, wordt hij kapot geslagen, de oude aarde wordt verwijderd en de wortels worden goed nagezien en schoon gemaakt. Daarna neemt Mevr. W. een pot met wat verse aarde en laat de plant in haar nieuwe woning zakken, waarna de pot gemakkelijk gevuld kan worden daar de plant nog steeds door de strop in bedwang gehouden wordt.

* * *

In „Het Parool” van 2 Jan. kon men kennis nemen van de resultaten die na langdurig experimenteren werden bereikt door het Bioplex laboratorium te Laren, n.l. om kevers, vlinders e.d. in plastics te conserveren. In blokjes doorzichtige kunsthars werden coloradokevers, koninginpagas, zeepaardjes e.d. met volkomen behoud van

al hun kleurenpracht vermoedelijk voor talloze eeuwen geconserveerd. Deze speciaal geprepareerde harsen worden door Amerikaanse firma's gemaakt, die het tot op zekere hoogte ook reeds gelukt was dergelijke preparaten voor wetenschappelijke doeleinden te vervaardigen. Het laboratorium te Laren is er in geslaagd, zelfs vlinders in Bioplex te conserveren, hetgeen de Amerikanen tot nu toe als onmogelijk beschouwden. Bioplex is momenteel bezig met experimenten met bloemen. Dat de resultaten ook ons interesseren is allicht te begrijpen.

* * *

Het in Zürich te houden 1e internationale congres van kenners van succulente planten werd uitgesteld tot eind September 1950.

* * *

Liefhebberij is als een huisje, waarin men weg kan kruipen en ontsnappen aan 's levens bittere werkelijkheden.

VRAGENRUBRIEK.

De Heer B. te M. schrijft:

Enkele Mammillaria's laten hun sap of melk vloeien. Kan dat een gevolg zijn van te hard groeien?

A n t w o o r d: Het verschijnsel dat Mammillaria's gaan bloeden heb ik waargenomen bij een te sterke stikstofbemesting, doch ook wel bij een te licht grondmengsel. Persoonlijk heb ik er vrijwel nimmer hinder van. Ik wil er eens wat Mam. zaailingen aan wagen en wat proeven nemen. Ik meen, dat vooral de groene snel groeiende soorten aan de kwaal lijden. Het is ook nog mogelijk, dat de ziekte veroorzaakt wordt door het een of andere insect, dat zijn eitjes in de plant legt. Het verschijnsel zou dan ontstaan doordat de plant tracht de ongerechtigheid uit te drijven. Eenzelfde verschijnsel derhalve als bij mens en dier. Indien het vuil blijft steken wordt met meer of minder ongunstig gevolg een abces gevormd. Met enige zekerheid het geval verklaren kan ik niet.

P. F. Diemel.

UW STEUN stelt uw
RODE KRUIS in staat zijn
vele taken van naastenliefde
te verrichten.

GEEFT DAAROM GULII

Congres 1950 (30 Juni en 1 Juli.)

Het Congres zal een aanvang nemen met de Algemene Vergadering op VRIJDAG-AVOND 30 JUNI 1950, te 8 uur in „DE NIEUWE KARSEBOOM” te ZAANDAM.

AGENDA:

1. Opening.
2. Notulen der vorige vergadering.
3. Verslag over de werkzaamheden der vereniging in het afgelopen jaar.
4. Rekening en verantwoording van het financieel beheer over het afgelopen verenigingsjaar.
5. Benoeming van twee periodiek aftredende leden van het hoofdbestuur.
6. Begroting van het komende verenigingsjaar.
7. Vaststelling contributie 1951.
8. Benoeming commissie van twee leden voor het nazien der rekening en verantwoording van het afgelopen verenigingsjaar.
9. Vaststelling plaats volgende Algemene Vergadering.
10. Ingekomen stukken en voorstellen.
11. Rondvraag en sluiting.

De afdelingen, de leden der afdelingen en de verspreid wonende leden, hebben het recht om voorstellen te doen aan de Algemene Vergadering. Deze voorstellen moeten worden ingediend *vóór 15 Juni a.s.* aan het secretariaat.

De afd. Zaanstreek verzoekt de leden, die deze Alg. Vergadering willen bijwonen, met de trein te komen, die om 19.13 uit Amsterdam richting Zaandam vertrekt. Bij het verlaten van het station Zaandam rechtsaf slaan, ongeveer 100 meter lopen tot men aan de linkerkant van de weg een groot schoolgebouw ziet, hier linksaf slaan de Stationsstraat in, deze volgen tot het einde totdat men aan de Westzijde komt, rechtsaf de Westzijde in tot het standbeeld van Czaar Peter waar tegenover zich „De Nieuwe Karseboom” bevindt.

Leden, die van veraf gelegen plaatsen in ons land dit Congres willen bijwonen en Vrijdagavond in Zaandam of Amsterdam willen overnachten, kunnen zich in verbinding stellen met de secretaris der Afd. Zaanstreek, de heer M. L a m m e r s e, Burg. ter Laanplantsoen 15, Zaandam.

ZATERDAGMORGEN, 1 Juli, zal bij mooi weer een boottocht worden gemaakt door het karakteristieke Zaanse landschap, waarbij een in werking zijnde molen zal worden bezichtigd. Bij minder goed weer kan een bezoek worden gebracht aan het Molennuseum en/of Oudheidkamer. Vertrek des morgens 9 uur vanaf het standbeeld van Czaar Peter.

ZATERDAGMIDDAG te 2 uur zal opnieuw in „De Nieuwe Karseboom” een bijeenkomst plaats vinden met de volgende voordrachten:

- 2.00–2.30 uur: Voordracht door de heer J. A. J a n s e uit Hillegom, over „Enkele punten uit de succulenten-systematiek”, met lichtbeelden.
- 2.30–2.45 uur: Discussie.
- 2.45–3.15 uur: Voordracht
- 3.15–3.30 uur: Discussie.
- 3.30–4.00 uur: P a u z e .
- 4.00–4.30 uur: Voordracht
- Circa 5.00 uur: Sluiting van het Congres.

SECRETARESSE.

Helpt uw planten en (sni)bloemen groeien en LANG bloeien met:

KUNSTMEST
L A N T A

Samengesteld volgens gecontroleerde analyse Rijks
Landbouw Proefstation.

Vlug en geheel oplosbaar.

Een „GECO” product evenals het alle schadelijke
insecten en zwammendodend plantenbeschermingsmiddel:

DUBBELWERKEND
OLIFLOR-ZOM

„GECO”, Venlo - Tel. 2213 (2 lijnen) - Giro 339468

ZAADVERKOOP

AANBIEDING TEN BATE VAN HET CLICHEFONDS.

Het is nog niet te laat om te zaaien;
wacht echter niet te lang met het be-
stellen van zaad.

Van de aanbieding in Succulenta 1950
No. 1 Jan.-Febr. zijn de volgende num-
mers nog te koop:

2	5	8	10	11	13	14	15
16	17	19	20	23	25	26	27
30	32	33	35	36	37	39	40
41	42	44	45	53	54	55	56
57	58	64	67	68	78	79	81
82	83	84	89	90	91	92	94
95	96	97	98	99	103	104	105

en van No. 2 Maart-April:

101	102	103	104	106	107	108	109
110	111	112	113	114	116		

benevens 120 *Opuntia Engelmanni*, 121
Peniocereus Greggii, 122 *Pilocereus alen-*
sis, 123 *Mam. Guelzowiana* en *Mam. lon-*
giflora; de laatste nummers 101—123 à
f 0.35 per pakje.

J. J. E. v. d. Thoorn.

WAT DE „LEDENWINWEDSTRIJD- WINNAARS” ER VAN ZEGGEN!

De heer Noteboom gaf uiting aan
zijn volle tevredenheid in de navolgen-
de ontboezeming:

„Wat waren wij, oude leden van Suc-
culenta, gelukkig als wij van medeleden
wat stekjes kregen. Dankbaar gedenk ik
de grote vrijgevigheid van de heren
Duursma en van Romunde die
mij omstreeks 1918 van het nodige voor-
zagen, nadat ik mijn collectie in de oor-
log 1914—1918 verloren had.
In die tijd was een cactusverzamelaar

een ietwat buitenissig mens waarmee
men uit nieuwsgierigheid wel eens een
praatje maakte. En op dat praatje volg-
de meestal een bezoek waarbij de be-
zoeker vaak werd geïnfecteerd met de
cactusbacil. Immers, de ware liefhebber
laat nimmer de bezoeker met lege han-
den vertrekken. Omdat wij zelf zo veel
van onze planten houden, willen wij an-
deren ook gelukkig maken en beloofd
voelen wij ons als we bemerken de lief-
hebberij in het kweken van cactussen
te hebben opgewekt.

Het spreekt van zelf, dat dan het juiste
moment daàr is om te wijzen op „Suc-
culenta”, het zo uitstekend geredigeerde
en typografisch zo welverzorgde maand-
blad, dat ook ver buiten onze landsgren-
zen wordt geroemd. En als we op deze
eenvoudige wijze wat liefhebbers tot lid
hebben gemaakt dan komt de heer Die-
mel in actie en stuur ons de beloning
enige mooie en waardevolle planten. 't
Is àl beloning wat de klok slaat.

Medeleden,

De goede tijd breekt weer aan. Maak
wat stekjes en geef ze met gulle hand
aan plantenliefhebbers. Maar ze warm
voor de cactussen en..... voor Succu-
lenta.

Zet de schouder er onder.

Het seizoen is gunstig.

Het veld is wit om te oogsten.

Haal binnen de oogst en.... de planten
uit Utrecht.

Dxt.

De heer De Wacker, Hoboken (Bel-
gië) schreef o.m.: Het was een ware
verrassing 10 plantjes in ontvangst te
mogen nemen. De planten zijn in volko-
men goeden staat toegekomen, de ver-
pakking was prima en ik kan mijn ver-
wondering niet onderdrukken voor de

Succulenten

J. KROON
Cactuskweker

Kwekerij: Veurseweg 64-66 - Postadres: Donklaan 17, Voorschoten.

Flinke sortering

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230

kostelijke soorten die vertegenwoordigd waren. Mijn welgemeende dank! Ik hoop nog vele leden aan te brengen en... navolgers te hebben.

De heer Boers te Nijmegen schreef o.a.: Mijn oprechte dank! Het zijn mooie, goede, gezonde planten en alle goed op naam. Er was zelfs een Gast, Armstrongii bij. De moeite die men doet om nieuwe leden te winnen wordt goed beloond. Medeleden doet uw best; het is immers in ons aller belang als het ledental toeneemt.

NIEUWE LEDEN:

E. Vijgen, Lessinglaan 97, Utrecht.

W. J. van de Wijngaard, Leliestraat 118, Leiden.

Mej. J. E. Korswagen, Meerburgstraat 2, Leiden.

L. D. J. Reeser, Utrechtseweg 186, De Bilt (Utr.)

H. W. van der Meer, v. d. Goesstraat 53, Honselersdijk.

C. Tediak, Kanaalstraat 52 III, Amsterdam-W.

N.V. Standaard Boekhandel, Huidevetterstraat 59, Antwerpen, België.

J. G. de Graaf, J. S. Bachstraat 52, Utrecht.

Ruil- en Verkoop aanbiedingen

Ruilaanb. t.e.m. 10 regels voor leden-liefhebbers gratis. Overige annonces voor deze rubriek 30 ct per regel.

Gevr. stekken van Phyllocact., zowel botanische als hybriden, bij voorkeur op naam. Ook van Selenicereae. M. G. v. d. Steeg, Hertesprieg 4, Eindhoven.

Gevr. cactussen e.a. succulenten, stek of zaailing, liefst op naam. W. Mol, Potterstraat 24, Hengelo (O).

Van „Cactussen en Vetplanten” zijn de navolgende jaargangen nog voorradig:

1935 gehele jaargang uitgez. nos. 1 en 2.

1936 gehele jaargang compleet.

1937 gehele jaargang compleet.

1938 gehele jaargang compleet.

1939 gehele jaargang compleet.

1940 gehele jaargang compleet.

1941 gehele jaargang uitgez. nos. 1 en 4.

1942 gehele jaargang uitgezonderd no. 3.

Jaargangen f 3.00 per stuk.

Losse nummers f 0.25 per stuk.

Bandjes v. d. jrg. 1935—1936—1937—1938, 50 cent per stuk.

Van „Succulenta” zijn nog voorradig:

1947 gehele jaargang uitgez. nos. 1 en 3.

1948 gehele jaargang compleet.

1949 gehele jaargang compleet.

Jaargangen f 3.00 per stuk.

Losse nummers 50 cent per stuk.

Aanvragen: Mevr. J. Grullemans, Heereweg 19, Lisse.

Gevraagd door A. J. A. Uitewaal, Alex. Boersstraat 25hs te Amsterdam, plant of stek van Aloe concinna, in ruil voor Haworthia.

Löss (Limburgse klei) aangeboden in ruil voor planten of stekken van cactussen. H. Pluymers, Stationstr. F 8 te Spaubeek (Limb.).

Te koop aangeb. 3 cactusbakken t.w.: nr. 1: breed 98, hoog 125, diep 85 cm.; nr. 2: breed 75, hoog 60, diep 50 cm.; nr. 3 met centr. verw. (klein defect): breed 70, hoog 60, diep 50 cm.; alle in prima staat, tegen aannemelijk bod. L. D. Hoebée, Melis Stokestr. 14, Utrecht. Tel. K. 3400—10662.

import
export

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage, post Loosduinen